

Čís. 174.

Padělání peněz a cenných papírů. »Dorozuměním s osobou jinak na činu sůčastněnou« ve smyslu § 1 zák. ze dne 22. května 1919 čís. 269 sb. z. a n. jest též vědomé přejímání nepravých peněz nebo kolků od osoby, která předměty ty za účelem uvedení do obchodu od výrobce přijala.

(Rozh. ze dne 22. dubna 1920, Kr I 106/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 5. prosince 1919, jímž byl Karel H. uznán vinným zločinem dle § 8 tr. z. a § 4 zákona ze dne 22. května 1919, č. 269 sb. z. a n., rozsudek v odpor vzatý zrušil a uznal obžalovaného vinným zločinem dle § 8 tr. z. a §§ 1 a 12 zákona ze dne 22. května 1919 čís. 269 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Soud nalézací zjistil, že obžalovaný jednak ze Saska dovezl, jednak doma měl větší počet bankovek, kolkovaných nepravými kolky, jakož i nepravých kolků nenalepených, a že věděl, že všechny tyto kolky jsou padělané. Dále zjistil soud nalézací, že úmyslem obžalovaného bylo, by opatřených jím padělaných kolků bylo použito na neokolkovaných bankovkách. A konečně nabyt soud nalézací přesvědčení, že obžalovaný opatřil si bankovky, opatřené padělanými kolky, a rovněž padělané kolky, k nimž by si byl ještě zjednal neokolkované bankovky, za tím účelem, by je, nedohodnuv se s pachatelem neb osobou jinak na činu sůčastněnou, vědomě za pravé udával. Padělané kolky chtěl dodati jiným osobám, aby jich bylo použito k padělání peněz, totiž, aby byly nalepeny na bankovky bývalé rak.-uherské banky. Veškerou tuto činnost obžalovaného podřazuje rozsudek pod § 8 tr. z. a § 4 zák. ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n., vycházejí z toho pojetí, že by jednání obžalovaného zahrnovalo v sobě všechny známky zločinu dle § 1 zák. cit. jakožto dopravování padělaných peněz z ciziny za účelem udávání jich za pravé, že však, byvši spácháno před platností tohoto zákona, nemůže býti dle něho posuzováno, kdyžte teprve zákon nový zná a stihá obžalovaným předsevzatou formu deliktovou. Se stanoviska obecného zákona trestního, že čin obžalovaného spadá pod hledisko § 201 lit. a) tr. z., poněvadž padělání samo nebo dorozumění se s padělatelem neb osobou jinak na činu sůčastněnou nedalo se obžalovanému dokázati. A poněvadž jednání obžalovaného je provázáno přitěžující okolností obmýšlené značné škody, zakládající trestnost dle druhé věty § 202 tr. z., vyslovující též trest, jako první odstavec § 4 nového zákona, bylo soudem nalézacím podle zásady čl. IX. uvoz. zák. k zák. tr. použito posléze zmíněného ustanovení zákonného ve spojení s § 8 tr. z. Tomuto právnímu posouzení činu obžalovaného soudem nalézacím právem vytýká zmateční stížnost státního zastupitelství nesprávnost především v otázce, znamená-li to, co v rozsudku zjištěno ohledně způsobu, kterým obžalovaný padělaných bankovek a kolků nabyt, dorozumění se s pachatelem neb alespoň s osobou jinak na činu zůčastněnou. Ze zjištění rozsudku vyplývá v tomto ohledu, že

obžalovaný, jak se doznal, k popudu manželů H. odebral se do lázní E., by tam vyhledal jakéhosi K., od něhož koupil za 3050 Marek a 550 Kč padělané bankovky a kolky, nalezené u něho při zatčení, při čemž rozsudek zjišťuje dále, že také padělané kolky, nalezené u obžalovaného v bytě, byly téhož původu, a konečně, že obžalovaný dobře věděl, že obchod s K. týče se opatření padělaných peněz a padělaných kolků, neboť dle vlastního svého tvrzení obžalovaný již dříve s H. obchodoval, dodávaje mu nekolikované bankovky a tento mu ukazoval v arších kolkové známky dvojího druhu, pravé i nepravé, i musil si býti obžalovaný vědom a byl si též vědom, že stát nebude dodávati do ciziny kolky, a to v celých arších osobám soukromým a že pravé kolky v tomto množství cestou soukromou opatřiti si nelze. Jestliže tedy rozsudek přes tato svoje zjištění vyslovuje náhled, že nic nebylo prokázáno, co by nasvědčovalo tomu, že obžalovaný dorozuměl se ať před činem, či po činu s pachatelem neb osobu jinak na činu účastněnou, nasvědčuje to příliš úzkému pojetí takového dorozumění se. Dle § 1 zák. ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n. dopouští se zločinu, kdo padělá peníze, by je udal jako pravé, nebo kdo, dorozumív se ať před činem, ať po činu, s pachatelem neb osobou jinak na činu účastněnou, jakýmkoiv způsobem spolupůsobí při padělání peněz nebo jich udávání. Dlužno proto pokládati za dorozumění se alespoň s osobou jinak na činu účastněnou již vědomé přejímání nepravých peněz nebo kolků od osoby, která předměty ty od výrobce (padělatele) přímo nebo nepřímo převzala, by je uvedla do obchodu, a tím k dosažení účelu padělání, výroby jich přispěla, a takto činu se účastnila, a osobou takovou byl a to jak objektivně, tak i dle vědomí obžalovaného také K., kdyžt dle zjištění rozsudku zvláště v cizině nebylo možno nabývati kolků pravých u větším množství cestou soukromou a obžalovaný též byl si toho vědom, jak soud nalézací hledě také k celému podezřelému rázu jednání jeho zjišťuje. Neboť obžalovaný kupoval padělky od K., uzavřel s ním tedy smlouvu trhovou. V uzavření a splnění smlouvy zračí se nejjasněji již dle zásad práva soukromého dorozumění se s druhou smluvní stranou, ve smlouvě, srovnalé to vůli stran ji uzavírajících, dochází dorozumění se s jiným nejpádnejšího výrazu. Není zjištěno, že by byl obžalovaný padělané kolky, jež si byl opatřil, sám nalepoval na bankovky bývalé rak.-uherské banky, že by byl totiž sám padělal peníze. Zjištěno jest jen, že opatřil si padělané kolky, by je dodal jiným osobám za tím účelem, by jich bylo použito k padělání peněz; jest dále ještě zjištěno, že obžalovaný chtěl padělané bankovky (bankovky opatřené falešnými kolky) udati jako pravé, což mu bylo zabráněno tím, že byl zatčen, padělky nalezené u něho a v jeho bytě mu odňaty. Tím, že opatřoval nepravé kolky k účelu shora vytčenému, spolupůsobil při padělání peněz; chtěje bankovky opatřené falešnými kolky sám jako pravé udati, jednal v úmyslu, by spolupůsobil při udávání padělaných peněz, jež mu bylo zabráněno jeho zatčením a odnětím padělek. Čin jeho zakládá tedy jednak skutkovou povahu dokonaného zločinu dle § 1 zák. ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n., ve směru spolupůsobení při padělání peněz, jednak skutkovou povahu nedokonaného zločinu dle téhož místa zákona ve směru pokusu udávání padělaných peněz. Bylo tedy podřaditi čin obžalovaného ustanovení § 1 zák. ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n., pokud se týče § 8 tr. z., hledě zároveň k § 12

tohoto zákona, jenž kolky ve smyslu zákona ze dne 25. února 1919 č. 84 sb. z. a n. klade na roveň penězům, uvedeným v předpisu § 1 cit. zák. č. 269 sb. z. a n. Neboť s hlediska obecného zákonníka trestního, za jehož platnosti co do hlavy XI. činy obžalovaného byly spáchány, bylo by jednání obžalovaného, pokud se vztahovalo na bankovky, opatřené již nepravými kolky, posuzovati dle § 109 tr. z., poněvadž obžalovaný jakožto další účastník ve srozumění s jiným účastníkem padělání zamýšlel udávati veřejné úvěrní papíry mající platnost peněz. Toto pro trestnost celého jednání obžalovaného směrodatné činění jeho podléhalo s hlediska obecného zákonníka trestního dle § 109 a 108 tr. z. trestu doživotního těžkého žaláře, poněvadž padělání stalo se resp. bylo obmysleno prostředky (nástroji) usnadňujícími rozmnožování padělků. Dlužno tedy dle zásady vyslovené v čl. IX. uvoz. zák. k zák. trestnímu použití na jednání obžalovaného ustanovení § 8 tr. z. a § 1 resp. též 12 zák. ze dne 22. května 1919 č. 269 sb. z. a n., jež, stanovíc základní trest těžkým žalářem od desíti do patnácti let, je mírnějším, nežli zákon starý a postihuje totéž trestné jednání, jež vymezeno je v § 109 tr. z.

Čís. 175.

Skutkovou podstatu zločinu veřejného násilí dle § 93 tr. z. tvoří každé omezování napadného v užívání jeho osobní svobody, leč by bylo tak nepatrným, že by překážky mohly býti kýmkoliv beze všeho přemoženy, a leč by bylo omezeno na dobu tak krátkou, že by pro své rychlé pomínutí jako takové nebylo ani pocífováno.

(Rozh. ze dne 22. dubna 1920, Kr II 15/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmáteční stížnost obžalovaného Jana A. do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 29. prosince 1919, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí dle § 93 tr. z.

Dů v o d y:

Soud nalézací zjistil, že obžalovaný, když ho Terezie N. dne 10. srpna 1919 přistihla u potoka při chytání ryb, a již z dálky a to se své louky, která se nachází na blízku, mu domlouvala, že jí rybáři pošlapáním trávy a rypáním v zemi při hledání červíků dělají na louce velkou škodu, se na ni osopil, že on to nedělá, a po dalším jejím domlouvání k ní ihned přiskočil, zasadil jí pěsti dvě rány do hlavy, takže, ztrativši na chvíli vědomí, svalila se na zem, načež ji obžalovaný, drže ji, vlekl s louky asi 24 kroků až k potoku, kde ji strhl až přes kotníky do bahna, pak ale když volala o pomoc děvče Márinku, ji ihned pustil. Sám obžalovaný doznal, že N-ovou, ježto mu stále nadávala, snažil se strhnout do potoka, by ji za nadávky ztrestal, že ji však ihned pustil, a připouští v zmáteční stížnosti, že N-ovou »ztěžoval ve volném pohybu« tím, že ji táhl za ruku. Zmateční stížnost obžalovaného uplatňuje proti odsouzení jeho pro zločin dle § 93 tr. z. důvod zmátečnosti dle čísla 9 lit. a) § 281 tr. ř., dovozujíc, že omezení osobní svobody ve smyslu § 93 tr. z. vyžaduje, nestalo-li se